

HINDAMISSTANDARD

Kutsestandardi nimetus: KOOLIPSÜHHOLOOG, TASE 8

EKR tase: 8

Sisukord

1. Üldine informatsioon
2. Hindamise korraldus
3. Hindamiskriteeriumid
4. Hindamisjuhend hindajale
5. Vormid hindajale

1. Üldine informatsioon

Käesolev hindamisstandard on koostatud **koolipsühholoog, tase 8** kutse taotlejate ja taastõendajate hindamiseks. Kutsealane ettevalmistus ja kompetentsusnõuded, millele kutse taotleja peab vastama, määratakse vastava kutsestandardiga.

Koolipsühholoog, tase 8 kutse esmasel taotlemisel ja taastõendamisel on nõutav nii üldoskuste (B.2) kui ka järgmiste kompetentside tõendamine:

1. Kontakti loomine ja hoidmine (B.3.1)
2. Lapse arengut mõjutavate tegurite ja toimetuleku hindamine (B.3.2)
3. Sekkumise läbiviimine (B.3.3)
4. Koolipsühholoogiaalane teavitamine ja arendustegevus (B.3.4)
5. Juhendamine (B.3.5)
6. Koolitamine (B.3.6)
7. Koolipsühholoogiaalane uurimistöö (B.3.7)

Kutse taotlemise ja taastõendamise eeltingimused ja esitatavad dokumendid ning taotleja kompetentsuse hindamine on ära toodud kutse andmise korras. Nõuetekohaselt täidetud dokumendid registreeritakse kutsekomisjoni poolt, kes teeb otsuse hindamisele lubamiseks. Juhul, kui dokumendid ei vasta nõuetele, teavitatakse taotlejat või taastõendajat puudustest **10 tööpäeva jooksul** alates dokumentide esitamise tähtajast ning antakse tähtaeg puuduste kõrvaldamiseks. Korrigeeritud dokumentide esitamise tähtaeg koostööstatakse kutse andjaga.

2. Hindamise korraldus

Sisulisele hindamisele lubab kutsekomisjon need kutse taotlejad ja taastõendajad, kel on täidetud kutse taotlemise või taastõendamise eeltingimused ning esitatud nõuetekohaselt täidetud dokumendid. Hindamist teostab vähemalt kolmest liikmest koosnev hindamiskomisjon (vt koolipsühholoogi kutsete kutse andmise kord p 8). Hindamine viiakse läbi kahes etapis kutsekomisjoni poolt määratud ajal ja

kohas. Kutsekomisjon edastab hindamise teise etapi toimumise aja ja koha kirjalikult taotlejale või taastõendajale **2 kuu jooksul** jooksul alates dokumentide esitamise tähtajast.

Esimeses etapis analüüsib hindamiskomisjon taotleja või taastõendaja üldoskuste ja kompetentside vastavust taotletavale kutsetasemele dokumentide alusel. Hindamiskomisjon hindab esitatud dokumente **2 kuu jooksul** alates dokumentide esitamise tähtajast.

Esitatavate dokumentide hulka kuulub juhtumianalüüs, mis annab ülevaate taotleja tegevusest koolipsühholoogina. Juhtumianalüüs esitatakse kutsekomisjonile elektrooniliselt. Juhtumianalüüsis analüüsib taotleja juhtumit, iseenda tegevusi, nende tulemusi ja juhtumi lahendust, lähtudes koolipsühholoog, tase 8 hindamisstandardis kirjeldatud hindamiskriteeriumidest (vt tabel 1).

Juhtumi valimisel peab taotleja lähtuma järgmistest nõuetest:

1. juhtum on mitte varasem kui 5 aastat alates taotlemisele esitatavate dokumentide tähtajast;
2. juhtum peab olema valitud nii, et selle kaudu saab kirjeldada võimalikult paljude üldoskuste ja kompetentside tegevusnäitajaid;
3. juhtumianalüüsis on osutatud üldoskustele ja kompetentsidele, mille tegevusnäitajaid on kirjeldatud;
4. juhtumianalüüs on kirjutatud eesti keeles kirjakeele normile vastava seostatud tekstina maksimaalselt neljal leheküljel.

Üldoskused ja kompetentsid, mis ei kajastu juhtumianalüüsis, peavad olema tõendatud teiste dokumentidega (nt tõendid, tunnistused).

Dokumentidega tõendab taotleja ja taastõendaja:

1. üldoskusi (sh integreeritult kompetentsidega) (B.2)
2. kompetentse (B.3)

Üldoskuste ja kompetentside hindamise kriteeriumid on ära toodud tabelis 1. Üldoskuseid B.2.8, B.2.9 ja B.2.10 hinnatakse esitatud dokumentide vormistuse ja keelekasutuse kaudu.

Hindamise teises etapis viib hindamiskomisjon läbi suulise intervjuu, mis toimub eelnevalt esitatud dokumentide põhjal kõigi kutse koolipsühholoog, tase 8 esmaste taotlejatega. Kutse koolipsühholoog, tase 8 taastõendamisel viiakse suuline intervjuu läbi ainult täiendava hindamisvajaduse korral.

Hindajad analüüsivad taotleja poolt hindamiskomisjonile esitatud dokumente (sh juhtumianalüüsi) ja esitavad suulisel intervjuul täiendavaid küsimusi lisainformatsiooni saamiseks. Suulise intervjuu kestvus on kuni 60 minutit, kus taotleja tutvustab esitatud juhtumianalüüsi ja vastab hindamiskomisjoni liikmete küsimustele. Hindamiskomisjonil on õigus esitada lisaküsimusi ja anda ülesandeid, mis on vajalikud kompetentside tõendamiseks. Lisaks juhtumianalüüsi ja muid esitatud dokumente puudutavatele küsimustele võivad intervjuu küsimused hõlmata üldoskusi puuduvat. Samuti võivad osad küsimused olla esitatud võõrkeeles, mida taotleja või taastõendaja nõustamisel kasutab.

Teises etapis demonstreerib taotleja või taastõendaja hindamiskomisjonile järgmiste üldoskuste ja kompetentside avaldumist:

1. Üldoskused (B.2.6, B.2.8, B.2.10)
2. Kontakti loomine ja hoidmine (B.3.1.)
3. Lapse arengut mõjutavate tegurite ja toimetuleku hindamine (B.3.2)
4. Sekkumise läbiviimine (B.3.3)

Üldoskuste ja kompetentside hindamise kriteeriumid on ära toodud tabelis 1. Üldoskusi B.2.1, B.2.2, B.2.3, B.2.4, B.2.6, B.2.7, B.2.8 ja B.2.10 hinnatakse integreeritult kompetentside hindamisega.

Kõik hindamiskomisjoni liikmed hindavad mõlemas etapis sõltumatult taotleja või taastõendaja üldoskuste ja kompetentside vastavust kutsestandardile.

Iga taotleja ja taastõendaja kohta täidetakse mõlemas hindamisetapis hindamisleht (vorm 1 ja 2) vastavalt hinnatud üldoskuste ja kompetentside olemasolule. Tulemuste põhjal annab hindamiskomisjon kutsekomisjonile soovitused kutse taotlejatele kutse andmise või mitteandmise kohta. Hindamislehti ja protokolle ei tutvustata kolmandatele isikutele.

Hindamise kohta koostatakse protokoll (vorm 3), mis esitatakse kutsekomisjonile. Protokollile kirjutavad alla kõik hindamiskomisjoni liikmed. Hindamiskomisjoni protokoll on aluseks kutsekomisjonile otsuse langetamisel taotlejale kutse andmise/mitteandmise kohta.

3. Hindamiskriteeriumid

Tabel 1. Hindamiskriteeriumid

KOMPETENTSID JA TEGEVUSNÄITAJAD	HINDAMISKRITEERIUM	HINDAMISMEETOD
B.2. Koolipsühholoogi üldoskused		
1. Lähtub oma töös koolipsühholoogide kutse-etikast ning järgib õigusakte, sh isikuandmete kaitsega seotud õigusakte.	1) On käitunud kutse-etikast nõuetest ja õigusaktidest lähtuvalt.	Juhtumianalüüs Intervjuu
2. Töötab oma kompetentsuse piires, vajadusel kaasates ja tehes koostööd teiste spetsialistidega (nt kliiniline psühholoog, psühhiaater, sotsiaaltöötaja, lastekaitsetöötaja).	1) Analüüsib enda kompetentse. 2) Hindab teiste spetsialistide kaasatuse vajadust lähtudes juhtumist ja lapse vajadustest ning toob välja olulised erialaspetsialistid, kellega koostööd tehakse. 3) Teised spetsialistid on vajadusel juhtumisse kaasatud. 4) Kirjeldab selgelt koostöö eesmärgi, sisu ja vormi teiste erialaspetsialistidega.	Erialane CV Juhtumianalüüs Intervjuu
3. Toetub empiirilistelt tõendatud teooriatele ja kasutab kontrollitud psühhomeetriliste omadustega meetodeid.	1) Kontseptualiseerib juhtumi lähtuvalt empiirilistelt tõendatud teooriatest. 2) Kasutab hindamisel kontrollitud psühhomeetriliste omadustega meetodeid. 3) Erialakoolitused on piisaval määral läbitud ning toetavad koolipsühholoogi erialast arengut.	Tunnistuste koopiaid Juhtumianalüüs Intervjuu
4. Reflekteerib ja hindab enda erialast tegevust, selgitab enesearengu vajadused ning kavandab tegevused enda arendamiseks.	1) Vastavalt omandatud teadmistele ja oskustele analüüsib oma töökogemust ja töötulemusi.	Erialane CV Juhtumianalüüs Intervjuu

	2) Lähtudes enda töökogemusest sõnastab enesearengu vajadused ja soovid.	
5. Osaleb regulaarselt koolipsühholoogide kovisioonis ja/või supervisioonis.	1) Regulaarsed erialased kovisioonid ja/või supervisioonid on tõendatud.	Erialane CV Intervjuu
6. Kasutab sobivat suhtlemisviisi ja -tehnikaid, arvestades suhtluspartneri individuaalseid eripärasid (sh kultuurilisi, usulisi ja rahvuslikke eripärasid).	1) Kontakt klientide ja kolleegidega on loodud suhtluspartneri eripäradega arvestavalt ning kasutades sobivaid suhtlustehnikaid.	Juhtumianalüüs Intervjuu
7. Lahendab probleeme ja konflikte, kaasates kõiki osapooli; väljendab oma seisukohti kindlalt ja hinnanguvabalt, aktsepteerib enese ja teiste vajadusi.	1) Osapooled on vajadustest lähtuvalt eriarvamuste lahendamisse kaasatud. 2) Oma mõtted ja seisukohad on analüüsitud, ning arvestades enda ja teiste vajadusi selgelt ja hinnanguvabalt väljendatud.	Juhtumianalüüs Intervjuu
8. Väljendab ennast nii kõnes kui kirjas struktureeritult, sisutihedalt ja sihtgrupile mõistetavalt.	1) Esitatud dokumendid on korrektelt vormistatud, dokumentides väljendatud keelekasutus korrektne. 2) Vestleb arusaadavalt ning selgelt, oskab end mõistetavaks teha.	Juhtumianalüüs Intervjuu
9. DigComp, algtase	1) Esitatud dokumendid on korrektelt vormistatud.	Erialane CV Juhtumianalüüs
10. Kasutab oma töös eesti keelt vähemalt tasemel B2, nõustamisel kasutatavat keelt tasemel C1	1) Dokumentides väljendatud keelekasutus korrektne. 2) Vestleb arusaadavalt ning selgelt eesti keeles, oskab end kõnes ja kirjas mõistetavaks teha.	Erialane CV Juhtumianalüüs Intervjuu
B.3. Kompetentsid		
B.3.1 Kontakti loomine ja hoidmine		
1. Loob lapse ja tema tugivõrgustiku liikmetega juhtumi hindamise ja sekkumise läbiviimiseks empaatilise kontakti.	1) Kontakt lapsega on loodud lapse eripäradega arvestavalt ning kasutades sobivaid suhtlustehnikaid. 2) Kontakt lapse tugivõrgustiku liikmetega on loodud nende eripärasid arvestavalt ning kasutades sobivaid suhtlustehnikaid. 3) Ilmutab siirust, empaatilisust ja hoolivust.	Juhtumianalüüs Intervjuu

<p>2. Selgitab välja pöördumise põhjuse, küsitledes osalejaid ja tutvudes asjakohase info; sõnastab esialgse probleemi, püstitab hüpoteesid ja planeerib hindamistegevuse.</p>	<p>1) Pöördumise põhjus on selgelt esitatud.</p> <p>2) Esialgne probleem on asjakohast infot arvestades ja põhjendatult välja toodud.</p> <p>3) Püstitud on esmased hüpoteesid, mis tuginevad esitatud infole.</p> <p>4) Esitab hüpoteesidest lähtuvalt selgelt edasise hindamistegevuse eesmärgid ja meetodid.</p> <p>5) Oskab põhjendada valitud hindamismeetodite kohasust ning võimalusel tuua välja alternatiivseid variante.</p> <p>6) Valitud hindamismeetodid on kooskõlas hindamise eesmärkidega.</p>	<p>Juhtumianalüüs Intervjuu</p>
<p>3. Hoiab kontakti kogu hindamise ja sekkumise vältel, kohandades oma tegevusi, arvestades lapse vajadusi, arengu taset ja ümbritseva keskkonna iseärasusi.</p>	<p>1) Küsib hindamisprotsessis ja sekkumiste läbiviimisel osalejatelt tagasisidet.</p> <p>2) Teeb koostööd, sh korrigeerib oma tegevusi arvestades saadud tagasisidet.</p>	<p>Juhtumianalüüs Intervjuu</p>
<p>B.3.2 Lapse arengut mõjutavate tegurite ja toimetuleku hindamine</p>		
<p>1. Hindab lapse tunnetusprotsesse, isiksuse omadusi, käitumist ja emotsionaalset seisundit, kasutades teste ja küsimustikke (lapsele, õpetajale, lapsevanemale), arvestades lapse vajadusi, arengu taset ja ümbritseva keskkonna iseärasusi.</p>	<p>1) Hindamisel kasutab meetodeid, mis on tõenduspõhised ning usaldusväärsed.</p>	<p>Juhtumianalüüs Intervjuu Tunnistuste koopiad</p>
<p>2. Hindab vaatluse abil lapse käitumist ja vastasmõju eakaaslaste, õpetajate ja lapsevanematega, kasutades sobivaid tehnikaid, arvestades lapse vajadusi, arengu taset ja ümbritseva keskkonna iseärasusi.</p>	<p>1) Vaatleb last erinevates keskkondades lähtuvalt probleemist ja lapse arengutasemest.</p> <p>2) Esitab vaatlustulemused süsteemselt ja struktureeritult.</p> <p>3) Seostab vaatluse tulemused esialgse probleemiga.</p>	<p>Juhtumianalüüs Intervjuu</p>
<p>3. Viib läbi intervjuu juhtumiga seotud info kogumiseks, kasutades sobivaid tehnikaid, arvestades lapse vajadusi, arengu taset ja ümbritseva keskkonna iseärasusi.</p>	<p>1) Kogub infot lapselt, lapsevanematelt ja teistelt lapse ja antud probleemiga seotud isikutelt tagades konfidentsiaalsuse.</p>	<p>Juhtumianalüüs Intervjuu</p>

	<p>2) Esitab erinevatelt osapoolt saadud info süsteemselt ja struktureeritult.</p> <p>3) Seostab intervjuu tulemused esialgse pöördumise ja probleemiga.</p>	
<p>4. Seostab, analüüsib ja interpreteerib hindamise käigus saadud andmeid ja taustainfot, sh teiste spetsialistide hindamistulemusi, lähtudes esialgsetest hüpoteesidest; kontseptualiseerib juhtumi, sõnastab selgelt ja arusaadavalt sekkumist vajavad põhiprobleemid ja neid mõjutavad tegurid.</p>	<p>1) Hindamistulemused on lähtuvalt esmastest hüpoteesidest analüüsitud ja tõlgendatud.</p> <p>2) Juhtum on kontseptualiseeritud lähtuvalt hindamistulemustest ja empiirilisel tõendatud teooriatest.</p> <p>3) Selgelt on sõnastatud sekkumist vajavad põhiprobleemid.</p> <p>4) Sekkumist vajavad põhiprobleemid selgelt seostatud keskkonna tingimuste ja mõjudega.</p>	<p>Juhtumianalüüs</p> <p>Intervjuu</p>
<p>5. Annab juhtumiga seotud isikutele sobival viisil ja mahus tagasisidet.</p>	<p>1) Annab osalejatele tagasisidet ning selgitab arusaadavalt edasise hindamise ja sekkumise käigu ja eesmärgid.</p>	<p>Juhtumianalüüs</p> <p>Intervjuu</p> <p>Tunnistuste koopiad</p>
<p>B.3.3 Sekkumise läbiviimine</p>		
<p>1. Planeerib sekkumised (individuaalne ja grupinõustamine, sh oskuste õpetamine, konsulteerimine), mis vastavad lapse vajadustele ning hindamistulemustele, kaasates vajadusel teisi spetsialiste.</p>	<p>1) Kirjeldab selgelt ja konkreetselt kavandatud sekkumised.</p> <p>2) Valitud sekkumised vastavad lapse arengutasemele ja tema vajadustele, on kooskõlas hindamistulemustega.</p> <p>3) Valitud sekkumised on sobilikud probleemi lahendamiseks.</p>	<p>Juhtumianalüüs</p> <p>Intervjuu</p> <p>Tunnistuste koopiad</p>
<p>2. Nõustab nii last kui ka teda ümbritseva tugivõrgustiku liikmeid ja viib läbi grupinõustamist, lähtudes lapse vajadustest ja olukorrast, kasutades selleks sobivaid nõustamistehnikaid ja -meetodeid.</p>	<p>1) Kirjeldab selgelt ja lühidalt lapse tugivõrgustikku ning toob välja olemasolevad ressursid.</p> <p>2) Kirjeldab individuaalse nõustamise eesmärki ning kasutatavaid nõustamistehnikaid ja -meetodeid.</p> <p>3) Kirjeldab grupinõustamise eesmärki ning kasutatavaid nõustamistehnikaid ja -meetodeid.</p>	<p>Juhtumianalüüs</p> <p>Intervjuu</p> <p>Tunnistuste koopiad</p>
<p>3. Konsulteerib lapsevanemaid, õpetajaid, tugispetsialiste ja haridusametuse juhtkonda, lähtudes lapse vajadustest ja olukorrast.</p>	<p>1) Kirjeldab arusaadavalt konsultatsiooni sisu ning eesmärki.</p>	<p>Juhtumianalüüs</p> <p>Intervjuu</p>

	2) Toob selgelt välja konsulteeritavad ning konsultatsiooni toimumise korrad.	
4. Võrdleb sekkumiseelset ja -järgset olukorda ning hindab selle põhjal sekkumise tõhusust; analüüsib pärast sekkumist põhiprobleemide olemust, vajadusel korrigeerib juhtumi kontseptualiseeringut ning planeerib ja rakendab täiendavaid sekkumisi.	1) Analüüsib ja hindab sekkumise tõhusust. 2) Teeb selge kokkuvõtte ning annab arusaadavalt tagasisidet lapsele, tema vanematele ja/või teistele osapooltele. 3) Vajadusel korrigeerib juhtumi kontseptualiseeringut tuginedes sekkumise hindamise tulemustele. 4) Vajadusel kavandab ja rakendab täiendavad sekkumised lähtuvalt sekkumise analüüsist ning probleemi kontseptualiseeringust.	Juhtumianalüüs Intervjuu Tunnistuste koopiad
5. Toetab ja nõustab last, lapsevanemaid ja haridusasutuse personali psühhosotsiaalse kriisisekkumise erinevates etappides (sh kriisiennetus ja kriisijärgne tegevus), järgides kriisisekkumise põhimõtteid ja kehtestatud dokumente.	1) Teab kriisisekkumise etappe. 2) Teab kriisisekkumise põhimõtteid. 3) Kriisinõustamine on läbi viidud nõuetekohaselt.	Juhtumianalüüs Intervjuu Tunnistuste koopiad
B.3.4 Koolipsühholoogiaalane teavitamine ja arendustegevus		
1. Korraldab ja viib läbi haridusasutusele suunatud teavitus- ja ennetustegevusi (nt infomaterjalide koostamine, ettekanded, projektid, tugirühmad, teemapäevad), lähtudes sihtgrupi vajadusest.	1) Erialategevused (seminarid, töötoad, koolitused) on selgelt kirjeldatud. 2) Ennetustegevused on täpselt kirjeldatud ning vastavad sihtrühma vajadustele.	Erialane CV Intervjuu
2. Osaleb haridusasutuse arendustegevuses lapse vajadusi arvestava arengu- ja õpikeskkonna kujundamisel ning lapse toetamiseks sobivate meetmete valikul.	1) Haridusasutuses tehtav arendustegevus on kirjeldatud ning toetab õpilase arengut.	Erialane CV Intervjuu
3. Osaleb koolipsühholoogia valdkonna arendamises ja poliitika kujundamises (nt osaleb töörühmades, aineühenduste juhtimisel).	1) Kompetentsipõhine tegevus on tõendatud valdkonna arendamises ja poliitika kujundamises osalemisega (nt erialaühingu aktiivne tegevus, riiklikud töörühmad vms). Nimetab tema osalusel koostatud dokumente, tõendab oma tegevust vastavates töörühmades.	Erialane CV

B.3.5 Juhendamine		
1. Juhendab üliõpilaste koolipsühholoogiaalast praktikat ja teiste koolipsühholoogide tööd.	1) Kompetentsipõhine tegevus on tõendatud erialase juhendamisega.	Erialane CV
2. Viib läbi koolipsühholoogide kovisiooni või supervisiooni, juhtumiarutelusid jm.	1) Kompetentsipõhine tegevus on tõendatud koolipsühholoogide kovisioonide, juhtumianalüüside, supervisioonide läbi viimisega (nimetatud juhitud kovisioonid, juhtumiarutelud, supervisioonid).	Erialane CV
B.3.6 Koolitamine		
1. Analüüsib koolituse sihtrühma õpivajadusi, juhindudes valdkonna arengust; sõnastab koolituse eesmärgid ja õpiväljundid, koostab õppe- või koolituskavu, juhindudes õpetamise teaduslikest põhimõtetest ja sihtrühma õpivajaduse analüüsist.	1) Koostatud õppe- või koolituskavad on loetletud. Taotleja või taastõendaja nimi sisaldub koostajate hulgas.	Erialane CV
2. Koostab koolitusmaterjalid, lähtudes valitud metoodikast, sihtrühmast ja koolituse eesmärkidest ja tuginedes asjakohastele allikatele.	1) Koostatud erialased koolitusmaterjalid on loetletud. Taotleja või taastõendaja nimi sisaldub koostajate hulgas.	Erialane CV
3. Viib läbi kursusi, loenguid, seminare, töötubasid, e-õppekursusi jm koolitusi, lähtudes valdkonna teooriatest ja meetoditest; kujundab õppimist soodustava vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna; juhib õppeprotsessi, lähtudes õppekavast, sihtrühma vajadustest ja õppija individuaalsetest õppe-eesmärkidest.	1) Kompetentsipõhine tegevus on tõendatud erialases koolitamises osalemisega. Taotleja või taastõendaja nimi sisaldub koolitajate hulgas.	Erialane CV
4. Kogub kohaseid meetodeid kasutades tagasisidet õppeprotsessi kohta, analüüsib õpitulemusi ja planeerib edasisi tegevusi.	1) Kompetentsipõhine tegevus on tõendatud erialases koolitamises osalemisega. Taotleja või taastõendaja nimi sisaldub koolitajate hulgas.	Erialane CV
B.3.7 Koolipsühholoogiaalane uurimistöö		
1. Korraldab, kavandab ning teeb erialaseid uurimusi või osaleb uurimusprojektides, lähtudes uurimistöö metodoloogiast ning	1) Kompetentsipõhine tegevus on tõendatud erialases teadustegevuses osalemisega (regulaarne teadustöö, ühekordne uurimusprojektis osalemine vms).	Erialane CV

uurimuste tegemise eetikast ja laste uurimise iseärasustest.		
2. Analüüsib andmeid, interpreteerib saadud tulemusi tõendus põhised ning teeb põhjendatud järeldusi; rakendab uurimuses saadud tulemusi laste arengu toetamisel, kasutades sobivaid meetodikaid ja tehnikaid.	1) Uurimustöö andmeanalüüs, tulemuste interpretatsioon ning järelduste tegemine on tõendus põhine. Uurimustöö tulemuste rakenduslik väljund ja väärtus on selgelt välja toodud ja eristatav.	Erialane CV

4. Hindamisjuhend hindajale

Enne hindamist tutvub hindaja:

- 1) koolipsühholoog, tase 8 kutsestandardiga,
- 2) kompetentsipõhise hindamise mõiste ja põhimõtete,ga,
- 3) kutse andmise korraga,
- 4) hindamise üldise informatsiooniga,
- 5) hindamise korraldusega,
- 6) hindamiskriteeriumidega,
- 7) hindamisel kasutatavate dokumendivormidega.

Hindamise ajal hindaja:

- 1) hindab taotlejat ja taastõendajat hindamisprotsessis personaalselt,
- 2) esitab vajadusel küsimusi ja annab ülesandeid hindamiskriteeriumide täitmise osas,
- 3) hindab kutse taotlejat ja taastõendajat kõikide hindamiskriteeriumide järgi,
- 4) vormistab hindamistulemuse iga hindamiskriteeriumi kohta.

Hindamise järel vormistatakse hindamistulemus.

5. Vormid hindajale.

VORM 1. I ETAPI HINDAMISLEHT HINDAJALE (üldoskuste ja kompetentside vastavus kutseenõuetele dokumentide, sh juhtumianalüüs alusel)

TAOTLEJA NIMI:		
HINDAJA NIMI:		
KOMPETENTS JA HINDAMISKRITEERIUM	Märke kompetentsi tõendamise kohta	Kommentaariid
B.2. Koolipsühholoogi üldoskused		
1) On käitunud kutse-eeetika nõuetest ja õigusaktidest lähtuvalt.		
1) Analüüsib enda kompetentse. 2) Hindab teiste spetsialistide kaasatuse vajadust lähtudes juhtumist ja lapse vajadustest ning toob välja olulised erialaspetsialistid, kellega koostööd tehakse. 3) Teised spetsialistid on vajadusel juhtumisse kaasatud. 4) Kirjeldab selgelt koostöö eesmäärke, sisu ja vormi teiste erialaspetsialistidega.		
1) Kontseptualiseerib juhtumi lähtuvalt empiirilisel tõendatud teooriatest. 2) Kasutab hindamisel kontrollitud psühhomeetriliste omadustega meetodeid. 3) Erialakoolitused on piisaval määral läbitud ning toetavad koolipsühholoogi erialast arengut.		
1) Vastavalt omandatud teadmistele ja oskustele analüüsib oma töökogemust ja töötulemusi. 2) Lähtudes enda töökogemusest sõnastab enesearengu vajadused ja soovid.		
1) Regulaarsed erialased kovichoonid ja/või supervisioonid on tõendatud.		
1) Kontakt klientide ja kolleegidega on loodud suhtluspartneri eripäradega arvestavalt ning kasutades sobivaid suhtlustehnikaid.		
1) Osapooled on vajadustest lähtuvalt eriarvamuste lahendamisse kaasatud.		

2) Oma mõtted ja seisukohad on analüüsitud, ning arvestades enda ja teiste vajadusi selgelt ja hinnanguvabalt väljendatud.		
1) Esitatud dokumendid on korrektselt vormistatud, dokumentides väljendatud keelekasutus korrektne. 2) Vestleb arusaadavalt ning selgelt, oskab end mõistetavaks teha.		
1) Esitatud dokumendid on korrektselt vormistatud.		
1) Dokumentides väljendatud keelekasutus korrektne. 2) Vestleb arusaadavalt ning selgelt eesti keeles, oskab end kõnes ja kirjas mõistetavaks teha.		
B.3. Kompetentsid		
B.3.1 Kontakti loomine ja hoidmine		
1) Kontakt lapsega on loodud lapse eripäradega arvestavalt ning kasutades sobivaid suhtlustehnikaid. 2) Kontakt lapse tugivõrgustiku liikmetega on loodud nende eripärasid arvestavalt ning kasutades sobivaid suhtlustehnikaid. 3) Ilmutab siirust, empaatilisust ja hoolivust.		
1) Pöördumise põhjus on selgelt esitatud. 2) Esialgne probleem on asjakohast infot arvestades ja põhjendatult välja toodud. 3) Püstitud on esmased hüpoteesid, mis tuginevad esitatud infole. 4) Esitab hüpoteesidest lähtuvalt selgelt edasise hindamistegevuse eesmärgid ja meetodid. 5) Oskab põhjendada valitud hindamismeetodite kohasust ning võimalusel tuua välja alternatiivseid variante. 6) Valitud hindamismeetodid on kooskõlas hindamise eesmärkidega.		
1) Küsib hindamisprotsessis ja sekkumiste läbiviimisel osalejatelt tagasisidet. 2) Teeb koostööd, sh korrigeerib oma tegevusi arvestades saadud tagasisidet.		
B.3.2 Lapse arengut mõjutavate tegurite ja toimetuleku hindamine		

1) Hindamisel kasutab meetodeid, mis on tõenduspõhised ning usaldusväärsed.		
1) Vaatleb last erinevates keskkondades lähtuvalt probleemist ja lapse arengutasemest. 2) Esitab vaatlustulemused süsteemselt ja struktureeritult. 3) Seostab vaatluse tulemused esialgse probleemiga.		
1) Kogub infot lapselt, lapsevanematelt ja teistelt lapse ja antud probleemiga seotud isikutelt tagades konfidentsiaalsuse. 2) Esitab erinevatelt osapooltelt saadud info süsteemselt ja struktureeritult. 3) Seostab intervjuu tulemused esialgse pöördumise ja probleemiga.		
1) Hindamistulemused on lähtuvalt esmastest hüpoteesidest analüüsitud ja tõlgendatud. 2) Juhtum on kontseptualiseeritud lähtuvalt hindamistulemustest ja empiirilistelt tõendatud teooriatest. 3) Selgelt on sõnastatud sekkumist vajavad põhiprobleemid. 4) Sekkumist vajavad põhiprobleemid selgelt seostatud keskkonna tingimuste ja mõjudega.		
1) Annab osalejatele tagasisidet ning selgitab arusaadavalt edasise hindamise ja sekkumise käigu ja eesmärgid.		
B.3.3 Sekkumise läbiviimine		
1) Kirjeldab selgelt ja konkreetselt kavandatud sekkumised. 2) Valitud sekkumised vastavad lapse arengutasemele ja tema vajadustele, on kooskõlas hindamistulemustega. 3) Valitud sekkumised on sobilikud probleemi lahendamiseks.		
1) Kirjeldab selgelt ja lühidalt lapse tugivõrgustikku ning toob välja olemasolevad ressursid. 2) Kirjeldab individuaalse nõustamise eesmärki ning kasutatavaid nõustamistehnikaid ja -meetodeid.		

3) Kirjeldab grupinõustamise eesmärgi ning kasutatavaid nõustamistehnikaid ja -meetodeid.		
1) Kirjeldab arusaadavalt konsultatsiooni sisu ning eesmärgi. 2) Toob selgelt välja konsulteeritavad ning konsultatsiooni toimumise korrad.		
1) Analüüsib ja hindab sekkumise tõhusust. 2) Teeb selge kokkuvõtte ning annab arusaadavalt tagasisidet lapsele, tema vanematele ja/või teistele osapooltele. 3) Vajadusel korrigeerib juhtumi kontseptualiseeringut tuginedes sekkumise hindamise tulemustele. 4) Vajadusel kavandab ja rakendab täiendavad sekkumised lähtuvalt sekkumise analüüsist ning probleemi kontseptualiseeringust.		
1) Teab kriisisekkumise etappe. 2) Teab kriisisekkumise põhimõtteid. 3) Kriisinõustamine on läbi viidud nõuetekohaselt.		
B.3.4 Koolipsühholoogiaalane teavitamine ja arendustegevus		
1) Erialategevused (seminarid, töötoad, koolitused) on selgelt kirjeldatud. 2) Ennetustegevused on täpselt kirjeldatud ning vastavad sihtrühma vajadustele.		
1) Haridusasutuses tehtav arendustegevus on kirjeldatud ning toetab õpilase arengut.		
1) Kompetentsipõhine tegevus on tõendatud valdkonna arendamises ja poliitika kujundamises osalemisega (nt erialaühingu aktiivne tegevus, riiklikud töörühmad vms). Nimetab tema osalusel koostatud dokumente, tõendab oma tegevust vastavates töörühmades.		
B.3.5 Juhendamine		
1) Kompetentsipõhine tegevus on tõendatud erialase juhendamisega.		
1) Kompetentsipõhine tegevus on tõendatud koolipsühholoogide kovisioonide, juhtumianalüüside, supervisioonide läbi viimisega		

(nimetatud juhitud kovisioonid, juhtumiarutelud, supervisioonid).		
B.3.6 Koolitamine		
1) Koostatud õppe- või koolituskavad on loetletud. Taotleja või taastõendaja nimi sisaldub koostajate hulgas.		
1) Koostatud erialased koolitusmaterjalid on loetletud. Taotleja või taastõendaja nimi sisaldub koostajate hulgas.		
1) Kompetentsipõhine tegevus on tõendatud erialases koolitamises osalemisega. Taotleja või taastõendaja nimi sisaldub koolitajate hulgas.		
1) Kompetentsipõhine tegevus on tõendatud erialases koolitamises osalemisega. Taotleja või taastõendaja nimi sisaldub koolitajate hulgas.		
B.3.7 Koolipsühholoogiaalne uurimistöö		
1) Kompetentsipõhine tegevus on tõendatud erialases teadustegevuses osalemisega (regulaarne teadustöö, ühekordne uurimusprojektis osalemine vms).		
1) Uurimustöö andmeanalüüs, tulemuste interpretatsioon ning järelduste tegemine on tõenduspõhine. Uurimustöö tulemuste rakenduslik väljund ja väärtus on selgelt välja toodud ja eristatav.		

VORM 2. II ETAPI HINDAMISLEHT HINDAJALE (üldoskuste ja kompetentside vastavus kutsenõuetele intervjuu, sh juhtumianalüüs, tunnistuste koopiad alusel)

TAOTLEJA NIMI:		
HINDAJA NIMI:		
KOMPETENTS JA HINDAMISKRITEERIUM	Märke kompetentsi tõendamise kohta	Kommentaariid
B.2. Koolipsühholoogi üldoskused		
1) Kontakt klientide ja kolleegidega on loodud suhtluspartneri eripäradega arvestavalt ning kasutades sobivaid suhtlustehnikaid.		
1) Esitatud dokumendid on korrektselt vormistatud, dokumentides väljendatud keelekasutus korrektne. 2) Vestleb arusaadavalt ning selgelt, oskab end mõistetavaks teha.		
1) Dokumentides väljendatud keelekasutus korrektne. 2) Vestleb arusaadavalt ning selgelt eesti keeles, oskab end kõnes ja kirjas mõistetavaks teha.		
B.3. Kompetentsid		
B.3.1 Kontakti loomine ja hoidmine		
1) Kontakt lapsega on loodud lapse eripäradega arvestavalt ning kasutades sobivaid suhtlustehnikaid. 2) Kontakt lapse tugivõrgustiku liikmetega on loodud nende eripärasid arvestavalt ning kasutades sobivaid suhtlustehnikaid. 3) Ilmutab siirust, empaatilisust ja hoolivust.		
1) Pöördumise põhjus on selgelt esitatud. 2) Esialgne probleem on asjakohast infot arvestades ja põhjendatult välja toodud. 2) Püstitud on esmased hüpoteesid, mis tuginevad esitatud infole. 3) Esitab hüpoteesidest lähtuvalt selgelt edasise hindamistegevuse eesmärgid ja meetodid.		

<p>4) Oskab põhjendada valitud hindamismeetodite kohasust ning võimalusel tuua välja alternatiivseid variante.</p> <p>5) Valitud hindamismeetodid on kooskõlas hindamise eesmärkidega.</p>		
<p>1) Küsib hindamisprotsessis ja sekkumiste läbiviimisel osalejatelt tagasisidet.</p> <p>2) Teeb koostööd, sh korrigeerib oma tegevusi arvestades saadud tagasisidet.</p>		
B.3.2 Lapse arengut mõjutavate tegurite ja toimetuleku hindamine		
<p>1) Hindamisel kasutab meetodeid, mis on tõenduspõhised ning usaldusväärsed.</p>		
<p>1) Vaatleb last erinevates keskkondades lähtuvalt probleemist ja lapse arengutasemest.</p> <p>2) Esitab vaatlustulemused süsteemselt ja struktureeritult.</p> <p>3) Seostab vaatluse tulemused esialgse probleemiga.</p>		
<p>1) Kogub infot lapselt, lapsevanematelt ja teistelt lapse ja antud probleemiga seotud isikutelt tagades konfidentsiaalsuse.</p> <p>2) Esitab erinevatelt osapooltelt saadud info süsteemselt ja struktureeritult.</p> <p>3) Seostab intervjuu tulemused esialgse pöördumise ja probleemiga.</p>		
<p>1) Hindamistulemused on lähtuvalt esmastest hüpoteesidest analüüsitud ja tõlgendatud.</p> <p>2) Juhtum on kontseptualiseeritud lähtuvalt hindamistulemustest ja empiirilistelt tõendatud teooriatest.</p> <p>3) Selgelt on sõnastatud sekkumist vajavad põhiprobleemid.</p> <p>4) Sekkumist vajavad põhiprobleemid selgelt seostatud keskkonna tingimuste ja mõjudega.</p>		
<p>1) Annab osalejatele tagasisidet ning selgitab arusaadavalt edasise hindamise ja sekkumise käigu ja eesmärgid.</p>		
B.3.3 Sekkumise läbiviimine		

<p>1) Kirjeldab selgelt ja konkreetselt kavandatud sekkumised.</p> <p>2) Valitud sekkumised vastavad lapse arengutasemele ja tema vajadustele, on kooskõlas hindamistulemustega.</p> <p>3) Valitud sekkumised on sobilikud probleemi lahendamiseks.</p>		
<p>1) Kirjeldab selgelt ja lühidalt lapse tugivõrgustikku ning toob välja olemasolevad ressursid.</p> <p>2) Kirjeldab individuaalse nõustamise eesmärki ning kasutatavaid nõustamistehnikaid ja -meetodeid.</p> <p>3) Kirjeldab grupinõustamise eesmärki ning kasutatavaid nõustamistehnikaid ja -meetodeid.</p>		
<p>1) Kirjeldab arusaadavalt konsultatsiooni sisu ning eesmärki.</p> <p>2) Toob selgelt välja konsulteeritavad ning konsultatsiooni toimumise korrad.</p>		
<p>1) Analüüsib ja hindab sekkumise tõhusust.</p> <p>2) Teeb selge kokkuvõtte ning annab arusaadavalt tagasisidet lapsele, tema vanematele ja/või teistele osapooltele.</p> <p>3) Vajadusel korrigeerib juhtumi kontseptualiseeringut tuginedes sekkumise hindamise tulemustele.</p> <p>4) Vajadusel kavandab ja rakendab täiendavad sekkumised lähtuvalt sekkumise analüüsist ning probleemi kontseptualiseeringust.</p>		
<p>1) Teab kriisisekkumise etappe.</p> <p>2) Teab kriisisekkumise põhimõtteid.</p> <p>3) Kriisinõustamine on läbi viidud nõuetekohaselt.</p>		

